

Správa o činnosti pedagogického klubu

1. Prioritná os	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ	1.1.1 Zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov
3. Prijímateľ	Základná škola s materskou školou, Skalité - Kudlov č. 781
4. Názov projektu	Cesta k úspechu cez rozvoj kompetencií žiakov ZŠ s MŠ Skalité - Kudlov
5. Kód projektu ITMS2014+	312011Q897
6. Názov pedagogického klubu	Klub čitateľskej gramotnosti
7. Dátum stretnutia pedagogického klubu	8.4.2021
8. Miesto stretnutia pedagogického klubu	Základná škola s materskou školou, Skalité - Kudlov č. 781
9. Meno koordinátora pedagogického klubu	Mgr. Mária Revayová
10. Odkaz na webové sídlo zverejnenej správy	www.zskskalite.edupage.org

11. Manažérske zhrnutie: Organizačné stretnutie klubu, diskusia

Krátka anotácia: Čitateľ a uvedomelé čítanie, technika čítania

Kľúčové slová: čitateľ, čítanie, technika

12. Hlavné body, témy stretnutia, zhrnutie priebehu stretnutia:

- Privítanie
- Diskusia a rozbor aktuálnych dostupných informácií na tému Čitateľ a uvedomelé čítanie, technika čítania

Podľa spôsobu čítania rozlišujeme individuálne a kolektívne čítanie, čítanie vo dvojiciach, predčítavanie, dialogizované čítanie a riadené čítanie alebo čítanie na pokračovanie. Tiché a hlasné čítanie sú typy čítania podľa formy. Niekedy za prechod medzi týmito formami považuje čítanie pološeptom. Podľa technickej úrovne poznáme čítanie plynulé(súvisí s technikou, dodržiavaním normy spisovnej slovenčiny), uvedomelé čítanie (žiak čítanému textu rozumie) a výrazné čítanie (dosahuje sa po viacnásobnom prečítaní pri dodržiavaní správnej intonácie, melódie, zafarbenia a modulovania hlasu, tvorí predstupeň k prednesu). Podľa motivácie čítania pomenúvame čítanie čítankové (učebnicové), základné, výberové a spontánne, ale aj školské a individuálne.

Diskutujúci členovia klubu sa zhodli, že úplné porozumenie textu si vyžaduje zvládnutie všetkých uvedených činností:

- získavanie informácií,
- porozumenie,

- interpretácia,
- uvažovanie o obsahu textu a jeho hodnotenie,
- uvažovanie o forme textu a jej hodnotenie.

V bežnom živote človek získava informácie tak, že ich hľadá, vyberá, skúma a zoraďuje. Žiak v texte musí odhaliť jeden alebo viac podstatných prvkov – napr. postavu, miesto a čas konania deja a odhaľovať vzťahy medzi nimi. Aby čitateľ porozumel tomu, čo číta, musí pouvažovať nad textom ako celkom. Počiatočné porozumenie môže demonštrovať tým, že odhalí tému alebo hlavnú myšlienku, celkový zmysel alebo využitie textu. Vhodné sú úlohy, v ktorých má vybrať alebo vytvoriť názov textu, vysvetliť poradie jednoduchých inštrukcií alebo identifikovať hlavné údaje v grafe, tabuľke, charakterizovať hlavnú postavu, prostredie, identifikovať tému alebo hlavnú myšlienku literárneho textu, vysvetliť zmysel alebo využitie mapy alebo diagramu. Môžeme vyžadovať priradenie časti textu k otázke, určenie hlavnej myšlienky, odlišenie kľúčových myšlienok od menej podstatných. Pri interpretácii je dôležité, aby žiak zovšeobecňoval svoje prvotné vnímanie a komplexnejšie porozumel textu. Pri riešení takto zameraných úloh musí informácie v texte istým spôsobom usporiadať, napr. zoradiť vety do správneho poradia. Interpretčné úlohy vyžadujú porovnanie, hľadanie podporujúcich dôkazov, hľadanie podobností, protikladov, vyvodenie vzťahu medzi nimi, či vyvodenie záverov o autorovom zámere. Uvažovanie o obsahu textu a jeho hodnotenie si od čitateľa vyžaduje, aby dával do súvislostí informácie z textu s poznatkami z iných zdrojov. Čitateľ musí posúdiť informácie z textu s vlastnými poznatkami. Musí pochopiť, o čo v texte išlo. Úlohy sú už zamerané na abstraktné myslenie, na hľadanie argumentov mimo textu, na zhodnotenie významu, posúdenie, či sú informácie alebo dôkazy v texte dostatočné. Uvažovanie o forme textu a jej hodnotenie vyžaduje od čitateľa nadhľad a zhodnotenie kvality a primeranosti textu. Úlohy sú zamerané na hodnotenie toho, ako sa autorovi podarilo vystihnúť určitú charakteristiku alebo ako sa mu podarilo presvedčiť čitateľa, na zhodnotenie primeranosti textu alebo na zhodnotenie autorovho štýlu.

Čítanie s porozumením alebo hĺbkové čítanie

Porozumenie textu je kľúčovým pojmom pre učenie sa z textu a pre akékoľvek zmysluplné učenie, ale je len jedným článkom recepcie textu – prijímania a vnútorného spracovávania myšlienok, ktoré text obsahuje. Psychológia ho charakterizuje ako proces, pri ktorom jednotlivec mentálne konštruje význam a zmysel toho, čo o čítanom jave vie a čo vníma. Počas vnímania textu sa aktivizujú všetky naše doterajšie vedomosti, čo zároveň ovplyvňuje výber nových, prichádzajúcich poznatkov, a napokon sa hľadajú vzájomné vzťahy medzi novými a doterajšími poznatkami.

Uvedomé čítanie

Čoraz častejšie sa stretávame v škole s problémom nezaujmu žiakov o čítanie kníh. Ak chceme, aby žiaci čítali, musíme im byť samozrejme vzorom, pomocníkom a poradcom v jednej osobe. Neodmysliteľná je tu motivácia, ktorá privedie žiaka k siahnutiu po knihe. Teda je potrebné žiakom vysvetliť, akým pomocníkom a priateľom sa mu môže stať kniha. Uskutočňujeme rozhovory a besedy, kde hovoríme spolu so žiakmi o nezastupiteľnosti knihy v živote kultúrneho človeka, že už od najútlejšieho detstva sa malé dieťa prostredníctvom leporela, obrázkových kníh oboznamuje s blízkym i vzdialeným svetom vecí, zvierat, ľudí, udalostí, so svetom, ktorý ho obklopuje. Tu kniha plní prvú poznávaciu a informačnú funkciu a zároveň prispieva k rozvoju reči, pomáha upevňovať pamäť a rozvíja ju. Dieťa objavuje čarovný svet rozprávok, na príkladoch zvieratiek a vecí - oživených ľudskými cnosťami a chybami si začína utvárať kategóriu dobra a zla, správneho a nesprávneho. A tu začína kniha plniť ďalšie poslanie - rozvíja etické cesty a prispieva k utváraniu charakteru detí. Kniha svojimi pútavými ilustráciami a úpravou rozvíja aj estetické cesty dieťaťa. V období školskej dochádzky sa dostávajú deťom do rúk knihy, ktorých dej je postupne bohatší, hrdinovia sa dostávajú do situácií, ktoré aj mladý čitateľ prežíva - teda aj prostredníctvom literárnych hrdinov sa učí riešiť niektoré problémy, vyrovnávať sa s konfliktovými situáciami, vyberá si spomedzi nich vzor a chce sa mu v živote podobať. V neposlednom rade kniha plní aj oddychovú funkciu a mala by sa stať samozrejmom súčasťou

každého človeka. Deti s bohatými čitateľskými záujmami prospievajú ľahšie ako deti, ktoré nečítajú. Aby som vzbudili u žiakov väčší záujem, o knihách nielen diskutujeme, ale aj navštevujeme spoločne knižnicu a zúčastňujeme sa besied aj mimo školy. Keď chceme, aby bolo čítanie účinné, zamýšľame sa spoločne nad týmito otázkami:

Ja - čitateľ: rád čítam, viem si správne vybrať, plánujem svoje čítanie a rezervujem si na čítanie čas, o prečítanom si vytváram vlastný názor.

Aktívne hľadám v texte významy: využívam strategické uvažovanie, vzhlád, tvorivosť, vytrvalosť a zručnosť pri čítaní, kladiem otázky týkajúce sa textu, spájam text so svojimi skúsenosťami, literatúrou a svetom, čítam plynule.

Preukazujem znalosť literatúry a vyznám sa v knižnici: poznám pozitívny vplyv účinného čítania, poznám a využívam rôzne žánre, preukazujem záujem o slová a jazyk, používam naučené literárne termíny, využívam informácie v knihách a knižnici, čerpám z čítania a tak si obohacujem vedomosti.

Prostredníctvom takéhoto zamýšľania vedíme žiakov nielen k zaužívanému vyrozprávaniu obsahu knihy, k vyjadreniu pocitov, hodnoteniu postáv a vzťahov medzi nimi, ale aj k uvedomeniu si toho, čo im kniha prináša ako čitateľovi. O prečítaných knihách hovoríme so žiakmi formou besied a snažíme sa im pomôcť otázkami, ktoré máme vopred vypracované a žiaci ich poznajú. Vopred vedia, na čo sa majú sústrediť a čo si majú všímať. Otázky sa týkajú rôznych oblastí, napr:

1. Informácie o autorovi / Čo vieš o autorovi prečítanej knihy? Poznáš aj iné diela od tohoto autora? Poznáš diela iných autorov s touto témou? Máš pocit, že autor využíva svoje osobné zážitky?)
2. Vplyv knihy na žiaka / Ako sa ti kniha páčila? K akým myšlienkam ťa viedla? Ako si sa zžil s postavami a ich činmi? Smial si sa, plakal, hneval sa? Prečo? Naučil si sa niečo z knihy?)
3. Štýl autora (Ako ťa autor voviedol do príbehu? Ako autor zobrazil konanie, myslenie a city postáv? Mal si pocit, že počuješ skutočné postavy? Nebolo v knihe príliš veľa alebo málo dialógu? Vyskytli sa v knihe opisy? Bolo určenie miesta a času dôležité pre príbeh? Poučil si sa o živote v inom období? O aký literárny žánre išlo? Je názov vhodný? Bolo ľahké predvídať budúci dej? Bol dej zaujímavý? Boli tam prirovnania, scény alebo výroky, ktoré si si zapamätal?)
4. Úprava knihy (Aký je obal? Vyskytujú sa v knihe ilustrácie? Kto je ilustrátor? Ako je členená kniha?)
5. Úvahy o vlastnom čítaní (Ako došlo k rozhodnutiu čítať túto knihu? Vrátil si sa k niektorej časti knihy? Kde a kedy čítaš najradšej? Čas, ktorý si venoval čítaniu, považuješ za užitočný? Čo chceš čítať ďalej?)

Žiaci vedia, čo všetko si majú pri čítaní všímať. Ostatní žiaci potom dávajú otázky individuálne, pýtajú sa na to, čo ich najviac zaujíma. Týmto spôsobom sa prečítanou knihou alebo textom zaoberáme podrobne a vytvoríme si na ňu komplexný pohľad. Pri takejto podrobnej analýze si žiaci uvedomujú hlbšie súvislosti a sú vedení k uvedomelému čítaniu. Svoje postrehy, poznámky a najkrajšie myšlienky si žiaci môžu zapisovať do svojich čitateľských denníkov.

1. Závěry a odporúčania:

Stretnutia žiakov s umeleckým textom v škole by mali byť predovšetkým hodinami stretávania sa s rôznymi spôsobmi uchopovania obrazu sveta, mali by byť priestorom na osvojovanie si predstáv, na racionálne sformulovanie čitateľského zážitku na základe subjektívneho pochopenia, procesom smerujúcim k literárnemu poznaniu na základe príjmu literárnych diel. Spôsobov na vnímanie a uchopovanie umeleckého textu je v súčasnosti viacero, no základnou metódou na postupné a stále dokonalejšie osvojovanie si stále zostáva čítanie. Najmä hodiny literárnej výchovy, ale aj ktorákoľvek práca s umeleckým textom by mala byť prácou zaujímavého čítania, zážitkového dialógu, tvorivým úsilím o pochopenie toho, čo vyvolalo zážitok a aký účinok priniesol zážitok. Čítaním sa získava nielen čitateľská kompetencia, ale aj kompetencia komunikačná, literárna a kultúrna.

Čítanie s porozumením je zmysluplný a interaktívny proces, počas ktorého jednotlivec (čitateľ) nielenže dokáže porozumieť významom textu, ale na základe predchádzajúcich vedomostí a skúseností dokáže tieto nové významy kriticky hodnotiť a pretvárať už existujúce vlastné obsahy myslenia.

2. Vypracoval (meno, priezvisko)	Mgr. Mária Revayová
3. Dátum	8.4.2021
4. Podpis	
5. Schválil (meno, priezvisko)	Mgr. Ľubica Serafinová
6. Dátum	
7. Podpis	

Príloha:

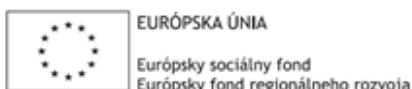
Prezenčná listina zo stretnutia pedagogického klubu

Pokyny k vyplneniu Správy o činnosti pedagogického klubu:

Prijímateľ vypracuje správu ku každému stretnutiu pedagogického klubu samostatne. Prílohou správy je prezenčná listina účastníkov stretnutia pedagogického klubu.

1. V riadku Prioritná os – Vzdelávanie
2. V riadku špecifický cieľ – uvedie sa v zmysle zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku (ďalej len "zmluva o NFP")
3. V riadku Prijímateľ - uvedie sa názov prijímateľa podľa zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku
4. V riadku Názov projektu - uvedie sa úplný názov projektu podľa zmluvy NFP, nepoužíva sa skrátený názov projektu
5. V riadku Kód projektu ITMS2014+ - uvedie sa kód projektu podľa zmluvy NFP
6. V riadku Názov pedagogického klubu (ďalej aj „klub“) – uvedie sa názov klubu
7. V riadku Dátum stretnutia/zasadnutia klubu - uvedie sa aktuálny dátum stretnutia daného klubu učiteľov, ktorý je totožný s dátumom na prezenčnej listine
8. V riadku Miesto stretnutia pedagogického klubu -uvedie sa miesto stretnutia daného klubu učiteľov, ktorý je totožný s miestom konania na prezenčnej listine
9. V riadku Meno koordinátora pedagogického klubu – uvedie sa celé meno a priezvisko koordinátora klubu
10. V riadku Odkaz na webové sídlo zverejnenej správy – uvedie sa odkaz / link na webovú stránku, kde je správa zverejnená
11. V riadku Manažérske zhrnutie – uvedú sa kľúčové slová a stručné zhrnutie stretnutia klubu
12. V riadku Hlavné body, témy stretnutia, zhrnutie priebehu stretnutia - uvedú sa v bodoch hlavné témy, ktoré boli predmetom stretnutia. Zároveň sa stručne a výstižne popíše priebeh stretnutia klubu
13. V riadku Závery o odporúčania – uvedú sa závery a odporúčania k témam, ktoré boli predmetom stretnutia
14. V riadku Vypracoval – uvedie sa celé meno a priezvisko osoby, ktorá správu o činnosti vypracovala
15. V riadku Dátum – uvedie sa dátum vypracovania správy o činnosti
16. V riadku Podpis – osoba, ktorá správu o činnosti vypracovala sa vlastnoručne podpíše
17. V riadku Schválil - uvedie sa celé meno a priezvisko osoby, ktorá správu schválila (koordinátor klubu/vedúci klubu učiteľov)
18. V riadku Dátum – uvedie sa dátum schválenia správy o činnosti
19. V riadku Podpis – osoba, ktorá správu o činnosti schválila sa vlastnoručne podpíše.

Príloha správy o činnosti pedagogického klubu

Prioritná os:	Vzdelávanie
Špecifický cieľ:	1.1.1 Zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov
Prijímateľ:	Základná škola s materskou školou, Skalité - Kudlov č. 781
Názov projektu:	Cesta k úspechu cez rozvoj kompetencií žiakov ZŠ s MŠ Skalité - Kudlov
Kód ITMS projektu:	312011Q897
Názov pedagogického klubu:	Klub čitateľskej gramotnosti

PREZENČNÁ LISTINA

Miesto konania stretnutia: Základná škola s materskou školou, Skalité - Kudlov č. 781

Dátum konania stretnutia: 8.4.2021

Trvanie stretnutia: od 13.30 hod do 16.30 hod

Zoznam účastníkov/členov pedagogického klubu:

č.	Meno a priezvisko	Podpis	Inštitúcia
1.	Mgr. Janka Budošová		Základná škola s materskou školou, Skalité - Kudlov
2.	Mgr. Eva Révayová		Základná škola s materskou školou, Skalité - Kudlov
3.	Mgr. Iveta Šimaliaková		Základná škola s materskou školou, Skalité - Kudlov
4.	Mgr. Mária Revayová		Základná škola s materskou školou,

			Skalité - Kudlov
5.	Mgr. Marta Vojčiňáková		Základná škola s materskou školou, Skalité - Kudlov
6.	Mgr. Ľubica Serafinová		Základná škola s materskou školou, Skalité - Kudlov
7.	Mgr. Mária Majchráková		Základná škola s materskou školou, Skalité - Kudlov

Meno prizvaných odborníkov/iných účastníkov, ktorí nie sú členmi pedagogického klubu a podpis/y:

č.	Meno a priezvisko	Podpis	Inštitúcia